

A : پاسخ نامه(کلید) آزمون 21 تیر 1398 گروه انسانی نظام جدید دفترچه

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

آزمون ۲۱ تیر ماه ۹۸ (آزمون تعیین سطح)

پاسخ تشریحی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	منبع
ریاضی و آمار	کتاب آبی پیمانهای ریاضی کنکور انسانی (پایه دهم و یازدهم)
اقتصاد	کتاب آبی پیمانهای اقتصاد کنکور انسانی
علوم و فنون ادبی	کتاب آبی پیمانهای علوم و فنون ادبی کنکور انسانی (پایه دهم و یازدهم)
عربی، زبان قرآن	کتاب ۱۰ مجموعه سؤال عمومی کنکور انسانی (پایه دهم و یازدهم)
جامعه‌شناسی	کتاب آبی پیمانهای جامعه‌شناسی کنکور انسانی
فلسفه و منطق	کتاب آبی پیمانهای فلسفه و منطق کنکور انسانی (پایه دهم و یازدهم)
روان‌شناسی	کتاب آبی پیمانهای روان‌شناسی کنکور انسانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهسا عفتی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی
علوم و فنون ادبی	نسرین حق پرست، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	نسرین حق پرست، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	محمدحسن احمدی
عربی، زبان قرآن	زهرا کرمی	زهرا کرمی	سیدمحمدعلی مرتضوی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فاطمه فهیمیان

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی
ناظر چاپ	رضا سعدآبادی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

گزینه «۱»: هر دو گزاره ارزش درست دارند، پس ارزش ترکیب عطفی آن‌ها نیز درست است.

گزینه «۲»: ارزش گزاره دوم نادرست، بنابراین ارزش ترکیب عطفی این دو گزاره نادرست است.

گزینه «۳»: ارزش گزاره دوم نادرست، بنابراین ارزش ترکیب عطفی این دو گزاره نادرست است.

گزینه «۴»: ارزش گزاره اول و دوم نادرست، پس ارزش ترکیب عطفی این دو گزاره نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

$$p \equiv T, q \equiv T$$

$$1) p \vee (\sim p \wedge q) \equiv T \vee (F \wedge T) \equiv T \vee F \equiv T$$

$$2) q \wedge (\sim p \vee q) \equiv T \wedge (F \vee T) \equiv T \wedge T \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

$$p \Rightarrow q : 1 \text{ مقدمه}$$

مغالطه دارای نماد ریاضی مقدمه ۲: q است، که روش آن نادرست،

$$p \therefore$$

ولی نتیجه آن ممکن است درست یا نادرست باشد که فقط در گزینه «۱» وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تابع ثابت، تابعی است که برد آن تنها شامل یک عضو و ضابطه آن به صورت $f(x) = k$ ($k \in \mathbb{R}$) است. بنابراین داریم:

$$\begin{cases} \sqrt{c} = 4 \Rightarrow c = 16 \\ d + 5 = 4 \Rightarrow d = -1 \\ 2a = 4 \Rightarrow a = 2 \\ b + 1 = 4 \Rightarrow b = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{b+c+d}{a} = \frac{3+16-1}{2} = \frac{18}{2} = 9$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تابع همانی $y = f(x) = x$ در نمودار ون یعنی، هر عضو از A با عضو متناظرش در B برابر است.

$$a = 2$$

$$b - 1 = a + 1 \xrightarrow{a=2} b - 1 = 3 \Rightarrow b = 4$$

$$\Rightarrow c = a - 1 \xrightarrow{a=2} c = 2 - 1 \Rightarrow c = 1$$

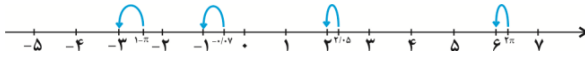
$$\Rightarrow a + b + c = 2 + 4 + 1 = 7$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

عدد π تقریباً برابر با $3/14$ است، پس 2π تقریباً برابر با $6/28$ و $1-\pi$ تقریباً برابر با $-2/14$ است.

$$[1-\pi] = -3, [-0/07] = -1$$

$$[2/05] = 2, [2\pi] = 6$$

$$\frac{2 \times [1-\pi] - [2\pi]}{[-0/07] + [2/05]} = \frac{2 \times (-3) - 6}{-1 + 2} = \frac{-15}{1} = -15$$

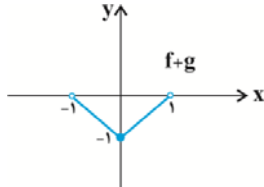
پس:

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

چون مقدار تابع g ثابت و برابر با -1 است، اگر نمودار تابع f را یک واحد به سمت پایین انتقال دهیم، نمودار $f+g$ به دست می‌آید:

در نتیجه برد تابع $f+g$ به صورت $\{-1 \leq y < 0\}$ است که شامل عدد صفر نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

خط فقر بین‌المللی برای همه کشورهای دنیا محاسبه شده است و امکان مقایسه درآمد متوسط همه کشورهای را فراهم می‌کند، اگرچه این عدد با خط فقر واقعی در برخی کشورها فاصله زیادی دارد.

خط فقر برحسب دلار آمریکا $1/25$ دلار در هر روز در سال جاری اعلام شده است.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۶۱)

۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

$$96 \text{ هزینه در سال} = k + \frac{40}{100} \times k = 1/4k$$

$$96 \text{ هزینه در سال} = \frac{\text{شاخص در سال} \times 96 \text{ هزینه در سال}}{\text{شاخص در سال}} = \frac{90 \times 96}{90}$$

شاخص در سال ۹۶ را x فرض می‌کنیم:

$$\Rightarrow 1/4k = \frac{k \times x}{100} \Rightarrow kx = 140k \Rightarrow x = 140$$

$$\Rightarrow \frac{140}{100} = 1/4$$

بنابراین شاخص $1/4$ برابر شده است.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

۱۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ابتدا نقطه میانگین را به دست می آوریم:

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+4+5}{5} = \frac{15}{5} = 3$$

$$\bar{y} = \frac{4+5+9+12+15}{5} = \frac{45}{5} = 9$$

معادله خطی که از نقاط (۳، ۹) و (۵، ۱۵) می گذرد را می نویسیم:

$$m = \frac{15-9}{5-3} = \frac{6}{2} = 3$$

$$y-9 = 3(x-3) \Rightarrow y = 3(x-3) + 9$$

$$\xrightarrow{x=6} y = 3 \times (6-3) + 9 = 9 + 9 = 18$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۶۸ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

جامی، معروف ترین شاعر قرن نهم، کتاب بهارستان را به سبک گلستان نوشت، در کتاب نفحات الانس خود شیوه تذکره اولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد و مثنوی تحفة الاحرار او یکی از مثنوی هایی است که به پیروی از نظامی سرود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۸)

۱۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مفهوم به کار رفته در بیت گزینه «۳» «شادی گرای» است که از ویژگی های فکری سبک خراسانی به شمار می رود.

تشریح گزینه های دیگر:

مفاهیم موجود در گزینه های «۱»، «۲» و «۴» که مربوط به قلمرو فکری سبک عراقی هستند:

گزینه «۱»: غم گرایی (از غم عشق شاد بودن)

گزینه «۲»: ستایش عشق (برتری عشق بر عقل)

گزینه «۴»: باور به قضا و قدر (جبر گرایی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه های ۳۷ و ۳۸)

۱۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

کاربرد کلمات زبان عامه مانند شیشه، پل، چینی، سفال و .. از ویژگی های زبانی سبک هندی است که در گزینه های «۱»، «۲» و «۳» دیده می شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه های ۸۱ و ۸۲)

۱۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مصراع اول گزینه «۳» از چهار پایه آوایی تشکیل شده که یکی در میان چهار هجا و سه هجا است اما مصراع دوم چهار پایه چهار هجایی دارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: هر دو مصراع چهار پایه دارند که سه پایه اول چهار هجایی و پایه آخر سه هجایی است.

گزینه «۲»: هر دو مصراع چهار پایه چهار هجایی دارند.

گزینه «۴»: هر دو مصراع چهار پایه چهار هجایی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه های ۲۲ تا ۲۴)

۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

پایه های آوایی	مَطَلَب طَا	عَدْتُ پید ما	نَصَلَحْز	مَنْ مَسْت
وزن واژه	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلِن
	کَبِیْمَا	نِکِشِ شَهْ	رِشْدَمْ رُو	زِآلْسْت

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه های ۶۶ تا ۶۹)

۱۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

بیت گزینه «۱»: در وزن واژه «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» سروده شده که وزن دوری است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۳»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه های ۶۶ تا ۶۸)

۱۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۱» استعاره وجود ندارد. «نواله هجر» و «خوان وصل» تشبیه فشرده اضافی هستند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: خون ریختن مژگان: تشخیص / چون آب و چون خاک: تشبیه

گزینه «۳»: لعل: استعاره از لب / چو آفتاب: تشبیه

گزینه «۴»: شرم کردن آتش: تشخیص / چون گل: تشبیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

گزینه «۱»: دل نهادن: کنایه از عاشق شدن / کف: مجاز از دست

گزینه «۲»: تشبیه خم زلف به دام / مرغ گرفتار: استعاره از دل

گزینه «۳»: قائل شدن «دل» برای گوهر: تشخیص / ابر نوبهار: استعاره (مجاز با علاقه شباهت) از معشوق

گزینه «۴»: تشبیه مصراع اول به دلیل داشتن وجه شبه و تشبیه مصراع دوم به دلیل داشتن وجه شبه و ادات تشبیه، نمی توانند فشرده باشند. هم چنین مخاطب «ای نسیم سر زلفت» انسانی است که نسیم سر زلفش مانند نفس مسیح است، بنابراین در این بیت تشخیص نیز یافت نمی شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

بیت «ت»: «تنعم گل» و «نازیدن سرو»: تشخیص
بیت «ث»: «آفتاب صبح امید»: استعاره از یار شاعر
بیت «پ»: «جام»: مجاز از شراب
بیت «ب»: «میخانه عشق»: تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی
بیت «الف»: «من مانند» طایر گلشن قدس هستم»: تشبیه فشرده
غیرترکیبی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

همه گزینه‌ها به جز بیت گزینه «۴»، به این مفهوم اشاره دارند که عفو خدا بسیار است، درحالی که در گزینه «۴»، عاشق می‌گوید که حتی حاضر است غرامت گناهان معشوق را بکشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی (عقاید و ارزش‌ها) انسان‌ها به بخش فردی مربوط می‌شود. هنگامی که فردی اندیشه خود را به صورت گفتار و نوشتار بیان می‌کند، به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۲۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف، ارزش حقیقت است نه تعهد و مسئولیت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۲۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

رشد تجارت، بردگی سیاه‌پوستان آفریقایی و انتقال آن‌ها به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد تا صاحبان ثروت، جایگاه برتری نسبت به زمین‌داران پیدا کنند. دولت‌ها برای تقویت قدرت خود، نیاز به سرمایه و پول بازرگانان داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت ناوگان نظامی دولت‌مردان بودند و به‌این ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که بر فرایند انباشت ثروت و موقعیت سرمایه‌داران افزود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۵۸)

۲۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

اسلام، دینی است که با دعوت فراگیر خود، تکوین یک فرهنگ جهانی را در دستور کار قرار داده است.

اسلام، جامعه اسلامی را موظف به تلاش برای آزادی مستضعفان می‌داند. غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان، عثمانی و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند، مانع از آن می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

استبداد استعماری به دلیل این‌که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کند، در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۷، ۲۹ و ۳۱)

۲۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

عبارت اول ← ب

عبارت دوم ← الف

عبارت سوم ← ج

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۰ و ۴۲)

۲۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

ویژگی روشنگری در پایان قرن بیستم، افول تجربه‌گرایی و نفی عقل و وحی و پیامد آن، بحران معرفتی است.

تحریفاتی که در مسیحیت رخ داد، این پیامدها را به دنبال داشت:

از جهت نظری، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند. هم‌چنین مسیحیان و از جمله اربابان کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری رم، به سوی نوعی دنیاگرایی عملی گام برداشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۹)

۲۷- گزینه «۳»

(قارچ از کشور ۹۳)

- استعمار، مهم‌ترین عامل برای ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

- در استعمار نو، دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتای نظامی استفاده می‌کنند.

- مرحله اول در فرایند شکل‌گیری نظام نوین جهانی، پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار است.

- موفقیت استعمار، در ابتدا ناشی از پیشرفت در زمینه دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۵۷ و ۵۹)

فلسفه یازدهم

(کتاب آبی)

۳۱- گزینه «۲»

فیلسوفان درباره این قبیل سؤال‌ها [سؤالات فلسفی] تحقیق و تأمل می‌کنند و می‌کوشند قوانین حاکم بر کل هستی را به دست بیاورند. برخی از این فیلسوفان به نتیجه می‌رسند و برخی نه. گاهی هم پاسخ‌های متفاوت به یک سؤال می‌دهند و با یکدیگر اختلاف نظر پیدا می‌کنند. با این حال، هر فیلسوفی می‌کوشد با کمک عقل و استدلال و منطق، پاسخ درست را بیابد. او با دیدن اختلاف نظر ناامید نمی‌شود؛ چون او می‌داند، همان‌طور که امکان اشتباه در انسان هست، امکان رسیدن به حقیقت نیز در او وجود دارد.

(فلسفه، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۳)

(کتاب آبی)

۳۲- گزینه «۲»

فلسفه فقط از هستی و قواعد آن بحث نمی‌کند، بلکه در هر موضوعی به بنیادی‌ترین مسئله‌ها می‌پردازد و درباره آن‌ها تأمل می‌کند. از این رو با هنر، جامعه‌شناسی، فیزیک، روان‌شناسی و سایر علوم ارتباط دارد اما هیچ یک از این دانش‌ها نیست.

(فلسفه، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۳)

(کتاب آبی)

۳۳- گزینه «۳»

اوپارمنیدس [فلسفه خود را به صورت شعر، عرضه کرده و با بیانی شاعرانه به توصیف عقاید فلسفی خود پرداخته است. او برای نخستین بار به مفهوم «بودن» (=وجود) و شدن (=صیوروت و حرکت) که از مفاهیم اساسی فلسفه هستند، به صورت روشنی دست یافته و درباره آنها بحث کرده است.

(فلسفه، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۹)

(کتاب آبی)

۳۴- گزینه «۴»

برخی انسان‌ها می‌خواهند به ریشه‌های باورهای خود برسند و بار دیگر چرایی قبول آن‌ها را مرور کنند. در واقع انسان‌ها گاهی بدون آن‌که فلسفه آموخته باشند، به فهم فلسفی عقاید و باورهای خود می‌پردازند.

(فلسفه، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۲۵)

(کتاب آبی)

۳۵- گزینه «۱»

سقراط: سروش معبد دلفی نام مرا به عنوان مثال طرح کرد تا بگوید: داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.

(فلسفه، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۳۴)

(کتاب آبی)

۳۶- گزینه «۳»

فلاسفه یونان باستان به مسائلی مانند «ارزش شناخت» و «میزان انطباق شناخت انسان با واقعیت» در حوزه معرفت‌شناسی توجه نشان می‌دادند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولین دوره معرفت‌شناسی به دوره یونان بازمی‌گردد.

گزینه «۲»: در یونان باستان، معرفت‌شناسی به صورت مستقل مطرح نبود.

گزینه «۴»: پارمنیدس شناخت حسی را به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، معتبر نمی‌دانست.

(فلسفه، معرفت و شناخت، صفحه ۴۲)

(کتاب آبی)

۲۸- گزینه «۴»

- لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده انگاشته بود و به این ترتیب، نخستین چالش و تضاد که چالش فقر و غناست، در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

- لیبرالیسم قرن هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند. رویکرد لیبرالیسم اولیه، بیش‌تر رویکردی فردی و اقتصادی است. لیبرالیسم اولیه، نظام ارباب - رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را در هم ریخت.

- نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم قرن هجدهم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند؛ اما آن‌ها نیز با دو مشکل اساسی مواجه شدند:

الف) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی‌های معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

ب) پیدایش طبقه جدید: طبقه جدیدی در دامان کشورهای سوسیالیستی شکل گرفت که بر مدار قدرت، سازمان می‌یافت.

- از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود؛ زیرا سرمایه و صنعت نیاز به بازارهای مصرف و نیروی کار داشت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۴، ۷۶، ۷۸ و ۸۳)

(کتاب آبی)

۲۹- گزینه «۱»

عبارات گزینه «۱»، به ترتیب بیان‌گر ویژگی‌های منورالفکران غرب‌گرا، بیدارگران نخستین و روشنفکران چپ کشورهای اسلامی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جوان پریر، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۱۱)

(فارج از کشور، ۹۵)

۳۰- گزینه «۳»

هنگامی که دولتمردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به سوی قراردادهای استعماری قدم برداشتند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.

حرکت رقابت‌آمیز عالمان در دوران قاجار، حرکت اصلاحی بود؛ یعنی تلاش می‌کردند تا برخی از رفتارهای پادشاه قاجار را اصلاح نمایند. جنبش تنباکو نمونه‌ای از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. تجربه موفق جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و این مسئله به جنبش عدالتخانه منجر شد.

با اوج‌گیری جنبش عدالتخانه، منورالفکران غرب‌گرا به آن پیوستند و در تحصّنی که در سفارتخانه انگلستان رخ داد، نام مشروطه را برای آن برگزیدند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جوان پریر، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۳۷- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

روح بر اساس این مکتب، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است.

(فلسفه، انسان، صفحه ۶۷)

۳۸- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

به نظر پروتاگوراس، هر چیزی، برای کسی که به آن معتقد است، حقیقت به شمار می‌رود، حتی اگر برای کسی دیگر چنین نباشد.

(فلسفه، معرفت و شناخت، صفحه ۵۳)

۳۹- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

روح است که می‌اندیشد، اراده می‌کند و از بدن در کارهای مختلف بهره می‌گیرد.

(فلسفه، معرفت و شناخت، صفحه ۶۳)

۴۰- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

انسان با مفهوم اخلاق آشناست و می‌تواند خوب و بد اخلاقی را درک کند. برخی متفکران بر اساس همین ویژگی، تعریف زیر را از انسان ارائه می‌دهند: «انسان موجودی است اخلاقی که حسن و قبح را درک می‌کند و کارهایی بر اساس این درک انجام می‌دهد.»

(فلسفه، انسان، صفحه ۷۰)

روان‌شناسی

۴۱- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

در تشخیص مسئله، بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند و فرد خود آن را شناسایی کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۹)

۴۲- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

دامنه سنی دوره کودکی دوم برابر است با ۷ تا ۱۲ سالگی که تقریباً مصادف با مرحله دوم رشد از نظر اسلام می‌باشد (عبد)؛ در این دوران کم کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به کودک فهماند و در تأدیب او کوشش کرد و او را به ارزش‌ها و دوری از زشتی‌ها رهنمون ساخت.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

۴۳- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

مسئله عبارت است از: «عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود.» لذا با توجه به تعریف مسئله برای حل آن ابتدا باید، هدف، موانع و امکانات محدود موجود به طور دقیق مشخص شوند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۴۴- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

افرادی که دارای سبک تصمیم‌گیری اجتنابی هستند، بر این باورند که همه چیز خود به خود درست می‌شود؛ در نتیجه، زمان را از دست می‌دهند و مشکل آن‌ها بیشتر می‌شود.

سبک تصمیم‌گیری تکانشی که در میان نوجوانان زیاد دیده می‌شود، بلافاصله با پشیمانی همراه است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۶ و ۱۴۷)

۴۵- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

عوامل محیطی که در بیرون از فرد وجود دارند، در تغییرات رشد موثر و بر بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۹ و ۴۲)

۴۶- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

بیشترین مقدار فراموشی در ساعات نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد و هر چه بر گذشت زمان افزوده می‌شود، از شدت فراموشی کاسته می‌شود. بهترین شیوه کنترل اثر گذشت زمان، مرور اطلاعات در زمان مناسب است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۴۷- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

نگرش‌های دوران کودکی هماهنگ با نگرش‌های خانواده است. این نگرش‌ها در مدرسه نیز از هماهنگی برخوردار است؛ زیرا مدرسه نیز معمولاً در همان محیط زندگی کودک قرار دارد و در دوران تحصیل دانشگاهی امکان بیشترین تغییر را پیدا می‌کند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۲)

۴۸- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

پاسخ‌دهنده در مصاحبه‌های کاملاً ساختاریافته با بلی یا خیر یا انتخاب یکی از گزینه‌ها به سؤال پاسخ می‌دهد. این نوع مصاحبه‌ها شبیه پرسش‌نامه است؛ اما بر پرسش‌نامه ترجیح دارد؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیشتری وجود دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۳۹)

۴۹- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

بر اساس اصل استمرار، ما گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم، نه منقطع و غیرپیوسته.

(روان‌شناسی، احساس توبه ادراک، صفحه ۸۴)

۵۰- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

یکی از نمونه‌های مقابله سازگارانه با فشار روانی، مشورت و راهنمایی گرفتن از دیگران است. به‌طور مثال دانش‌آموزی که از قبول نشدن در کنکور آن‌قدر تحت فشار روانی باشد که حتی نتواند برای شناسایی منبع فشار تمرکز کند، بهتر است از معلمان یا مشاوران راهنمایی بگیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۹)

ریاضی و آمار (۱)

۵۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

راه حل اول:

با استفاده از اتحاد مربع دو جمله‌ای داریم:

$$2x + y = 5 \xrightarrow{\text{طرفین را تقسیم بر ۲ می‌کنیم}} x + \frac{y}{2} = \frac{5}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم.}} \left(x + \frac{y}{2}\right)^2 = \left(\frac{5}{2}\right)^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 2 \times x \times \frac{y}{2} + \left(\frac{y}{2}\right)^2 = \frac{25}{4}$$

$$\Rightarrow x^2 + xy + \frac{y^2}{4} = \frac{25}{4} \xrightarrow{xy=2} x^2 + 2 + \frac{y^2}{4} = \frac{25}{4}$$

$$\Rightarrow x^2 + \frac{y^2}{4} = \frac{25}{4} - 2 \Rightarrow x^2 + \frac{y^2}{4} = \frac{17}{4}$$

راه حل دوم:

$$x^2 + \frac{y^2}{4} = x^2 + \left(\frac{y}{2}\right)^2 = \left(x + \frac{y}{2}\right)^2 - 2 \times x \times \left(\frac{y}{2}\right)$$

$$= \left(x + \frac{y}{2}\right)^2 - xy \xrightarrow{\substack{x + \frac{y}{2} = \frac{5}{2} \\ xy = 2}} x^2 + \frac{y^2}{4} = \left(\frac{5}{2}\right)^2 - 2$$

$$= \frac{25}{4} - 2 = \frac{17}{4}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، عبارت‌های هپری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۵۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

برای به دست آوردن حاصل جمع دو عبارت گویا ابتدا مخرج مشترک می‌گیریم، که به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\text{مخرج مشترک اول: } (x^2 - 9) = (x - 3)(x + 3)$$

$$\text{مخرج مشترک دوم: } (x^2 + 10x + 21)$$

$$= x^2 + (3 + 7)x + (3) \times (7) = (x + 3)(x + 7)$$

عامل‌های غیرمشترک $\times$ عامل‌های مشترک با بیشترین توان = مخرج مشترک

$$= (x + 3)(x - 3)(x + 7)$$

$$\frac{x - 3}{x^2 - 9} + \frac{x + 7}{x^2 + 10x + 21}$$

$$\xrightarrow{\text{مخرج مشترک گیری}} \frac{(x - 3)}{(x - 3)(x + 3)} + \frac{x + 7}{(x + 3)(x + 7)}$$

$$\frac{(x - 3)(x + 7)}{(x - 3)(x + 3)(x + 7)} + \frac{(x + 7)(x - 3)}{(x + 3)(x + 7)(x - 3)}$$

$$= \frac{2(x - 3)(x + 7)}{(x + 3)(x + 7)(x - 3)} = \frac{2}{x + 3}$$

راه ساده‌تر: ابتدا هر یک از کسرها را قبل از جمع کردن تا حد ممکن ساده می‌کنیم:

$$\text{کسر اول: } \frac{x - 3}{x^2 - 9} = \frac{x - 3}{(x - 3)(x + 3)} = \frac{1}{x + 3}$$

$$\text{کسر دوم: } \frac{x + 7}{x^2 + 10x + 21} = \frac{x + 7}{x^2 + (3 + 7)x + (3) \times (7)}$$

$$= \frac{x + 7}{(x + 3)(x + 7)} = \frac{1}{x + 3}$$

$$\text{کسر دوم} + \text{کسر اول} = \frac{1}{x + 3} + \frac{1}{x + 3}$$

$$= \frac{1 + 1}{x + 3} = \frac{2}{x + 3}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، عبارت‌های هپری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

۵۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ابتدا معادله را ساده می‌کنیم:

$$4x^2 = 1 \Rightarrow x^2 = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow x = \pm \frac{1}{2} \Rightarrow \text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = -\frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷)

۵۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

معادله را در مخرج آن یعنی $(x - 2)$ ضرب می‌کنیم تا ساده شود:

$$2x^2 - 4x + x^2 - 4x = x - 6 \Rightarrow 3x^2 - 9x + 6 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 3} x^2 - 3x + 2 = 0 \Rightarrow (x - 1)(x - 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = 2 \end{cases}$$

غ ق ق (مخرج را صفر می‌کند).

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۲)

۵۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: اگر مجموعه اول را شهرهای ایران و مجموعه دوم را سوغاتی‌های شهرها در نظر بگیریم، هر شهر ممکن است چندین سوغاتی داشته باشد، به عنوان مثال سوغاتی‌های شهر کرمان، پسته، زیره و ... می‌باشد.

گزینه «۲»: هر مدرسه تعدادی دانش‌آموز دارد، که اگر مجموعه اول را مدارس و مجموعه دوم را دانش‌آموزان در نظر بگیریم، از هر مدرسه تعداد زیادی پیکان به سمت مجموعه دوم وارد می‌شود که شرط تابع بودن را نقض می‌کند.

گزینه «۳»: هر مسلمان یک قبله واحد دارد که اگر مسلمان‌ها را مجموعه اول و قبله آنها را مجموعه دوم در نظر بگیریم از هر عضو مجموعه اول تنها یک پیکان به سمت مجموعه دوم وارد می‌شود.

۵۸- گزینه «۱» (کتاب آبی)

چون انحراف معیار داده‌ها برابر صفر است بنابراین داده‌ها برابرند:

$$\sigma = 0 \Rightarrow x_1 = x_2 = \dots = x_n = ۳۶$$

$$\frac{x_1}{9} = \frac{۳۶}{9} = ۴, \quad \frac{x_2}{9} = \frac{۳۶}{9} = ۴, \quad ۴$$

چون داده‌های جدید برابرند، واریانس آن‌ها صفر است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۱۰)

۵۹- گزینه «۳» (کتاب آبی)

از آن جایی که نوع آلاینده‌گی هوا می‌تواند به صورت آلاینده‌گی مونوکسید کربن، دی‌اکسید کربن و غیره باشد، پس کیفی اسمی است. توجه کنید در این سؤال میزان آلاینده‌گی هوا که کمی است سؤال نشده است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

۶۰- گزینه «۱» (کتاب آبی)

امتیاز داده شده به فیلم مطابق جدول زیر است:

آیتم	فیلم‌نامه	کارگردانی	بازیگری	تدوین	موسیقی متن
امتیاز	۶۵	۸۰	۷۰	۶۰	۹۵

$$\text{میانگین} = \frac{۶۵ + ۸۰ + ۷۰ + ۶۰ + ۹۵}{۵} = ۷۴$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۸)

اقتصاد

۶۱- گزینه «۲» (کتاب آبی)

الف) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در مواقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد، موجب ثبات اقتصادی می‌شود.

ب) کاهش و افزایش حجم پول در گردش از سیاست‌های پولی دولت می‌باشند.

ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله سیاست‌های توسعه‌ای به شمار می‌روند.

د) دولت‌ها برای مدیریت کلان اقتصاد کشور و اجرای وظایف خود، بسته سیاست‌های مالی اجرا می‌کنند که از دو ابزار درآمدها و مخارج دولت تشکیل شده است.

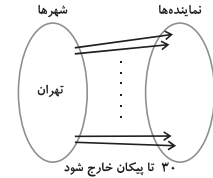
(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۶۲- گزینه «۳» (کتاب آبی)

الف) مقادیر x نشان‌دهنده مقادیر عرضه است، زیرا رابطه این مقادیر با قیمت مستقیم است. در حالی که مقادیر y نشان‌دهنده مقادیر تقاضا است، زیرا رابطه این مقادیر با قیمت معکوس است.

ب) قیمت تعادلی ۱۵۰ ریال است زیرا در این سطح قیمت، مقادیر عرضه و تقاضا (۳۰۰ کیلو) با هم برابر می‌شوند. در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی کمبود عرضه خواهیم داشت. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود.

گزینه «۴»: هر شهر ممکن است چندین نماینده در مجلس داشته باشد، پس اگر مجموعه اول را شهرها و مجموعه دوم را نماینده‌ها در نظر بگیریم از اعضای مجموعه اول تعدادی پیکان به سمت مجموعه دوم خارج می‌شود که شرط تابع بودن را نقض می‌کند. به عنوان مثال شهر تهران، ۳۰ نماینده در مجلس دارد.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۳)

۵۶- گزینه «۲» (کتاب آبی)

با توجه به شکل، نمودار از دو نقطه $A(0,1)$ و $B(-3,0)$ عبور می‌کند، پس با استفاده از آن‌ها ضابطه تابع خطی را می‌یابیم:

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \Rightarrow m_{AB} = \frac{0 - 1}{-3 - 0} = \frac{-1}{-3} = \frac{1}{3}$$

$$y - y_A = m_{AB}(x - x_A) \Rightarrow y - 0 = \frac{1}{3}(x - (-3))$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{3}(x + 3) = \frac{1}{3}x + 1$$

پس ضابطه تابع به صورت $f(x) = \frac{1}{3}x + 1$ است، حال برای یافتن $f(1)$

داریم:

$$x = 1 \Rightarrow f(1) = \frac{1}{3} \times (1) + 1 = \frac{1}{3} + 1 = \frac{4}{3}$$

$$\Rightarrow f(1) = \frac{4}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

۵۷- گزینه «۲» (کتاب آبی)

رأس سهمی روی محور y قرار دارد، یعنی طول آن برابر صفر است. حال برای به دست آوردن مقدار k داریم:

$$y = -x^2 + (k - 2)x + 5 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد } y = ax^2 + bx + c}$$

$$\begin{cases} a = -1 \\ b = (k - 2) \\ c = 5 \end{cases}$$

$$\text{طول رأس سهمی: } x_v = \frac{-b}{2a} \Rightarrow x_v = \frac{-(k - 2)}{2 \times (-1)}$$

$$\frac{x_v = 0}{2} \rightarrow \frac{k - 2}{2} = 0 \Rightarrow k = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۴)

کتاب آبی)

۶۶- گزینه ۴»

الف) وسیله پرداخت‌های آینده: در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده نیز باشد. خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی از همین نوع است. این نوع پرداخت اغلب مورد قبول مردم است.

ب) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش: برخی نیازها هر روزه و بعضی در طول زمان پیش می‌آید و فرد همواره باید مقداری پول را برای رفع نیازهای آینده نزد خود نگهداری کند. علاوه بر هزینه‌های روزمره، برخی هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی نیز هست که در موقعیت‌های خاص پیش می‌آید.

ج) وسیله سنجش ارزش: با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. هریک از کشورها، دارای واحد ارزش خاص خود هستند؛ مثلاً واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو، در انگلیس پوند و در ایران ریال است.

د) وسیله پرداخت در مبادلات: افراد در مبادلات خود، پول را می‌پذیرند؛ زیرا می‌دانند که دیگران نیز هنگام فروش کالاها یا خدمات خود، آن را خواهند پذیرفت. نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

کتاب آبی)

۶۷- گزینه ۱»

ریال $180,000,000 = 300 \times 60,000$ = درآمد سالانه بنگاه
= ۱۸۰ میلیون ریال

مجموع دستمزد سالانه کارگران

میلیون ریال $30 = 50,000 \times 5 \times 12$ = ریال

+ دستمزد سالانه کارگران = هزینه‌های مستقیم

هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات + هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه

میلیون ریال $80 = 30 + 40 + 10$ = هزینه‌های مستقیم

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

میلیون ریال $100 = 180 - 80$ = سود حسابداری

ریال $60,000,000 = 5,000,000 \times 12$ = اجاره سالانه بنگاه

میلیون ریال 60 =

اجاره سالانه ماشین‌آلات + اجاره سالانه بنگاه = هزینه‌های غیرمستقیم

میلیون ریال $70 = 60 + 10$ = هزینه‌های غیرمستقیم

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (ویژه)

میلیون ریال $30 = 180 - (80 + 70)$ = سود اقتصادی (ویژه)

در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه خود را درج می‌کنند.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

کتاب آبی)

۶۸- گزینه ۴»

الف)

$2 =$ سهم دهک پنجم $- 11 \Rightarrow 2 =$ سهم دهک پنجم - سهم دهک ششم

درصد $9 =$ سهم دهک پنجم $\Rightarrow$

$9 = 3 -$ سهم دهک هفتم $\Rightarrow 9 =$ سهم دهک دوم - سهم دهک هفتم

درصد $12 =$ سهم دهک هفتم $\Rightarrow$

(مجموع سهم کل دهک‌ها به جز سهم دهک دهم) $- 100 =$ سهم دهک دهم

درصد $18 = (17 + 14 + 12 + 11 + 9 + 7 + 7 + 3 + 2) - 100 =$

ج) قیمت تعادلی 150 ریال است زیرا در این سطح قیمت، مقادیر عرضه و تقاضا (300 کیلو) با هم برابر می‌شوند.

د) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی مازاد عرضه خواهیم داشت. در قیمت 250 ریال مازاد عرضه‌ای معادل 400 کیلو ($400 = 100 - 500$) خواهیم داشت.

ه) در قیمت 200 ریال، حداکثر مقدار عرضه 400 کیلو است، ولی حداکثر 200 کیلو از طرف مصرف‌کنندگان تقاضا شده است.

حداکثر درآمد عرضه‌کنندگان در قیمت 200 ریال

ریال $40,000 = 200 \times 200 =$

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

کتاب آبی)

۶۳- گزینه ۴»

الف)

میلیارد ریال $300 = 30 + 70 + (\frac{2}{3} \times 60) + 60 + 100 =$ تولید ناخالص داخلی

ب) تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

تولید خارجیان مقیم کشور - تولید هموطنان مقیم خارج +

میلیارد ریال $340 = 300 + 70 - 30 =$ تولید ناخالص ملی

پ) تولید خالص ملی - تولید ناخالص ملی = هزینه استهلاک

میلیارد ریال $100 = 340 - 240 =$ هزینه استهلاک

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

کتاب آبی)

۶۴- گزینه ۳»

از 300 هزار میلیارد ریال ($300 = 1200 - 1500$) افزایش تولید کل جامعه در سال دوم (نسبت به سال پایه)، 140 هزار میلیارد ($140 = 1200 - 1340$) ریال ناشی از افزایش مقدار تولید و 160 هزار میلیارد ریال ($160 = 1340 - 1500$) آن ناشی از افزایش قیمت‌ها است.

از 600 هزار میلیارد ریال ($600 = 1200 - 1800$) افزایش تولید کل جامعه در سال سوم (نسبت به سال پایه)، 50 هزار میلیارد ریال ($50 = 1750 - 1800$) ناشی از افزایش قیمت‌ها و 550 هزار میلیارد ریال ($550 = 1200 - 1750$) آن ناشی از افزایش مقدار تولید است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

کتاب آبی)

۶۵- گزینه ۳»

همانگی سطح توسعه و سطح رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است؛ به همین سبب با قدری مسامحه می‌توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد. در این میان، دو گروه از کشورها استثنا هستند:

۱- تعداد معدودی از کشورهای در حال توسعه که با داشتن یک ماده گرانبهای معدنی و صادرات مقادیر زیادی از آن امکان دستیابی به درآمد سرانه زیاد را دارند؛ کشور قطر جزء این دسته از کشورهای در حال توسعه می‌باشد که با جمعیتی در حدود 910 هزار نفر، تولید ناخالص داخلی سرانه سالانه به قیمت‌های سال 2011 در حدود $127,562$ دلار (PPP) دارد.

۲- تعدادی از کشورهای در حال توسعه که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند. چین از جمله این کشورهاست که با وجود درآمد سرانه نه چندان زیاد از نظر بسیاری از شاخص‌های توسعه وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۱)

(ب)

$$A = \frac{18}{2} = 9 = \frac{\text{سهم دهک دوم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص دهکها در کشور A}$$

وضعیت توزیع درآمد در کشوری عادلانه‌تر است که شاخص دهک‌هایش، کوچک‌تر باشد. پس توزیع درآمد در کشور B با شاخص دهک‌های ۷، نسبت به کشور A با شاخص دهک‌های ۹ عادلانه‌تر است.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۶۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

(الف) میلیون ریال $20 = 80 \times \frac{25}{100} =$ مالیات ماهانه پرداختی فرد

(ب) میلیون ریال $240 = 20 \times 12 =$ مالیات سالانه پرداختی فرد

میلیون ریال $60 = 80 - 20 =$ مانده خالص ماهانه فرد

(ج) نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه، «تصادی» است.

(و) میلیون ریال $12 = 60 \times \frac{1}{5} =$ مانده خالص ماهانه فرد $\frac{1}{5}$

چنانچه این شخص $\frac{1}{5}$ مانده خالص ماهانه خود را برای سرمایه‌گذاری

جدید به کار گیرد (۱۲ میلیون ریال)، در این صورت ۴۸ میلیون ریال $(48 = 60 - 12)$ برای هزینه‌های شخصی او باقی خواهد ماند.

(اقتصاد، پورچه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۰۵)

۷۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

براساس اصل مزیت مطلق، هر منطقه یا کشور باید کالایی را تولید کند که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر نقاط کم‌تر باشد. هزینه تولید گندم در کشور «ب» کم‌تر از کشور «الف» است و هزینه تولید برنج در کشور «الف» کم‌تر از کشور «ب» است. بنابراین براساس اصل مزیت مطلق، کشور «ب» باید گندم و کشور «الف» باید برنج تولید کند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۷۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

منطقه رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

۷۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۳» توجه به بیان و بدیع یافت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نرگس استعاره از چشم / در زیر خاک رفتن کنایه از مردن / لحد مجاز از گور

گزینه «۲»: سرچشمه نوش استعاره از دهان / تشبیه دهان به نبات / مرجان استعاره از لب / تلمیح (آب حیات)

گزینه «۴»: دریادل (تشبیه) / لؤلؤ استعاره از اشک / قدم خیال (اضافه استعاری) / چشم دریادل (تشخیص)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۸)

۷۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۱»، شاعر از شگردهای هنری در کلام استفاده نکرده است و صرفاً پیامی را گوشزد کرده است.

در سایر گزینه‌ها، شاعر با استفاده از شگردهای هنری، سخنانی خیال‌انگیز سروده است. در بیت گزینه «۲» گریستن را از نظر شدت با اغراق به سیل تشبیه کرده است. در گزینه «۳» تصویری هنری برای طلوع خورشید پدید آورده است و در گزینه «۴» شدت غم هجران و دوری از یار را در قالب یک تشبیه و یک تصویر ادبی بازگو کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۷۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

جداسازی هجاهای این مصراع به شکل زیر است:

ا	گر	پا	ی	ذر	دا	مَ	نا	ری	چُ	کوه
---	----	----	---	----	----	----	----	----	----	-----

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۹ و ۶۰)

۷۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

حروف مشترک قافیه در این بیت «ون» می‌باشد که به صورت «مصوّت + صامت» و طبق قاعده «۲» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «پازند و چند» قافیه است و حروف مشترک «نَد» است. «مصوّت + صامت + صامت»

گزینه «۲»: «برانگیخت و فروریخت» قافیه است و حروف مشترک «یخت» است. «مصوّت + صامت + صامت»

گزینه «۳»: «دست و شکست» قافیه است و حروف مشترک «سَت» است. «مصوّت + صامت + صامت»

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۲)

عربی، زبان قرآن (۱)

۷۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

سجع موجود در گزینه‌های «۲» تا «۴» مطرّف است، اما گزینه «۱» دارای سجع متوازی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۱۰۵)

۷۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

بیت «ب»: تقابل سجع‌های متوازی در دو مصراع خالق آرایه ترصیع است.
بیت «د»: واژه‌های «بیداد - بی‌بنیاد - یاد» پدیدآورنده آرایه سجع هستند.
بیت «ه»: «پرده» در یک معنی تکرار شده است (آرایه واژه آرایه).

بیت «ج»: در کل بیت تکرار صامت «ز» و در مصراع دوم تکرار مصوت «ب» پدیدآورنده واج‌آرایه (نغمه حروف) است.

بیت «الف»: تقابل سجع‌های متوازی و متوازن در دو مصراع آرایه موازنه را پدید آورده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، ترکیبی)

۷۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در بیت «ب»، «راست» در مصراع اول به معنی «درست» و در مصراع دوم به معنی «برای ... است» مختلف‌المعنی هستند و قافیه‌ها جناس تام دارند.
در بیت «ج»، «روان» در مصراع اول به معنی «جاری» و در مصراع دوم، به معنی «روح و جان»، کلمات مختلف‌المعنی و قافیه هستند و جناس تام دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۱۱۳)

۷۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

مفهوم عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»، سرمست شدن عاشق از زیبایی معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، ترکیبی)

۸۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۳»، «بازگشت به اصل و تعلق داشتن روح انسان به عالم معنا» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، ترکیبی)

۸۱- گزینه «۲»

(سراسری ریاضی ۹۴)

«مَن» (اسم شرط): هر کس / «قَتِلَ»: (فعل مجهول، فعل شرط) به قتل برسد، کشته شود / «مظلوماً»: مظلومانه / «فقد جَعَلْنَا»: (جواب شرط) قرار می‌دهیم / «لولیتِه»: برای صاحب خون او / «سلطاناً»: قدرتی

توضیح نکته درسی:

در جملات شرطی، فعل شرط معادل مضارع التزامی و جواب شرط معادل مضارع اخباری ترجمه می‌شود، هرچند هر دو یا یکی ماضی باشند.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

۸۲- گزینه «۲»

(سراسری انسانی ۹۱)

«وجدت»: یافتم، پیدا کردم / «مقالات المجلّات الطّبیّة»: مقالات مجلات پزشکی / «قد کتبت»: (فعل ماضی مجهول) نوشته شده است / «عوامل»: (اسم نکره) عواملی / «تسکّن»: آرام می‌کند / «آلام المفاصل»: دردهای مفاصل را

خطاها: گزینه «۱»: «مقاله‌های پزشکی، در مجله‌ها» / گزینه «۳»: «عوامل کاهش دهنده، نوشته می‌شود» / گزینه «۴»: «آن‌جا که، نوشته شده بود»

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

۸۳- گزینه «۱»

(سراسری زبان ۹۵)

«فی العاشرة من عمری»: در ده سالگی از عمرم / «یوماً کُنْتُ أبکی»: (فعل ماضی استمراری) روزی گریه می‌کردم (حذف گزینه «۳») / «لأنّنی أمشی بدون حذاء»: زیرا بدون کفش راه می‌رفتم (حذف گزینه‌های «۲» و «۴») / «ولکنّنی تَوَقَّفتُ»: اما باز ایستادم (حذف گزینه «۴») / «عن البكاء»: از گریه کردن / «عندما رأیتُ»: هنگامی که دیدم / «شخصاً»: شخصی را / «لیست له رجلٌ»: (جمله وصفیه) که پا نداشت

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

۸۴- گزینه «۴»

(سراسری هنر ۹۶)

عبارت گزینه «۴» که می‌گوید: «والاثرین دانش، آن است که در اعضای بدن آشکار شود (به صورت عمل درآید)»، با عبارت ذکر شده در صورت سؤال (عالِم بدون عمل، مانند درخت بدون میوه است)، هم‌مفهوم هستند.

(عربی (۱)، مفهومی، ترکیبی)

ترجمه متن درک مطلب:

یکی از چیزهایی که به وجود روابط بین ایرانی‌ها و عرب‌ها اشاره دارد همان افسانه‌هاست. قصه‌های ضحاک و کیکاووس و سودابه و ... به این ارتباط اشاره دارد. زندگی بهرام گور و اشعار عربی او از نشانه‌های این ارتباط است! در زمان نزول قرآن کریم بعضی از مخالفان وقتی دیدند که قرآن کریم درباره امت‌های گذشته سخن می‌گوید، می‌گفتند: اگر محمد این چنین سخن می‌گوید، پس ما به شما از داستان رستم و اسفندیار و خسروها (کسری لقب پادشاهان ساسانی) خبر می‌دهیم! و از نشانه‌های این ارتباط، وجود لغت‌های فراوان فارسی در عربی است که از طریق بازرگانی و دیدار و ترجمه کتاب‌ها نفوذ کرد، و همچنین تسلط امپراطوری عثمانی بر کشورهای عربی تا آن‌جا که زبان بزرگان عثمانی فارسی بود! و بعد از ظهور اسلام این ارتباط زیاد شد تا جایی که به نعمت خدا (با یکدیگر) برادر شدند.

به راستی زبان فارسی در گذر زمان احساس نمی‌کرد که زبان عربی برای آن مزاحمت ایجاد می‌کند تا قصد دشمنی با آن و تلاش برای نابودی آن کند، بلکه عربی در کنار فارسی (به عنوان) ستونی محکم برای فرهنگ ایرانی اسلامی باقی ماند!

۸۵- گزینه ۳

(سراسری انسانی ۹۳)
با توجه به آن‌چه در متن آمده است، «قصه‌ها و روایات و دلاوران و افکار مشترک» علایمی هستند که وجود مشترکات بین دو کشور را اثبات می‌کنند.

در سایر گزینه‌ها: «بازرگانی، دیدار و حکومت واحد بر دو کشور»، «واژه‌های زبانی به‌کار رفته میان استفاده‌کنندگان زبان» و «وجود اساطیر و پدیده‌های دیگری که مختص هر سرزمینی هستند» همگی نادرست‌اند.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۸۶- گزینه ۱

(سراسری انسانی ۹۳)
سؤال پرسیده است که چرا روابط محبت و دوستی بین ایرانی‌ها و عرب‌ها بعد از اسلام زیاد شد که در متن اشاره شده است که «اسلام دو ملت را برادر قرار داده و بین آن دو فرق قایل نشده است.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «فراوانی تجارت و بازدیدها و ترجمه کتاب‌ها، محبت را زیاد کرده است!» نادرست است.

گزینه «۳»: «زیرا ایرانی‌ها قصد از بین بردن فرهنگ همسایه‌شان را نداشتند، بلکه برای احیاء و رشد آن کوشیدند!» نادرست است.

گزینه «۴»: «به دلیل فراوانی روایات، قصه‌ها و اساطیر مشترک که از زبان متکلمان به این دو زبان منتقل می‌شود!» نادرست است.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۸۷- گزینه ۲

(سراسری انسانی ۹۳)
سؤال: «کی دشمنی بین دو فرهنگ ایجاد می‌شود؟» با توجه به آن‌چه در متن آمده است، «اگر یکی از آن دو احساس کند که دیگری می‌خواهد جایگاهش را اشغال کند و آن را از بین ببرد!»

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۸۸- گزینه ۱

(سراسری انسانی ۹۳)
با توجه به آن‌چه در متن آمده است: «عثمانی‌ها از علل وسعت دادن به زبان فارسی بودند!» (زبان بزرگان عثمانی فارسی بود).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «در زمان اداره عثمانی‌ها، مردم به زبان فارسی صحبت می‌کردند!» نادرست است.

گزینه «۳»: «این لغت‌های فارسی هستند که در فرهنگ عرب نفوذ کردند، پس رابطه تبادل (دو طرفه) نبوده است!» نادرست است.

گزینه «۴»: «کلام قرآن کریم در مورد امت‌های گذشته مانند کلام عرب درباره داستان رستم و اسفندیار بود!» نادرست است.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۸۹- گزینه ۳

(سراسری انسانی ۹۴)
«واحداً» عدد اصلی است. (عدد ترتیبی آن، «الأول» است.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» «الخامسة» عدد ترتیبی است.

گزینه «۲» «الثالث و العاشر» عدد ترتیبی هستند.

گزینه «۴» «الثانية» عدد ترتیبی است.

(عربی (۱)، عدد)

۹۰- گزینه ۴

(سراسری زبان ۹۳)
منظور از فعلی که فاعل نداشته باشد، فعل مجهول است. در این گزینه، فعل «تُرِّينُ» فعل مجهول است. (ترجمه عبارت: آسمان و زمین در روزهای بارانی با رنگ‌هایی زیبا آراسته می‌شوند!)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «تُعَلِّمُ» مضارع معلوم از باب تفعیل است.

گزینه «۲»: فعل‌های «تُرِّيدُ- أَنْ تُرِّينَ» به ترتیب مضارع از باب افعال و تفعیل و هر دو معلوم هستند.

گزینه «۳»: فعل «أَنْ يُنْفِقَ» مضارع معلوم از باب افعال است.

نکته: حرکت ضمه در اول فعل‌های گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» ضمه باب (در فعل‌های گروه دوم) هستند نه ضمه مجهول.

(عربی (۱)، معلوم و مجهول)

جامعه‌شناسی (۱)

۹۱- گزینه «۱»

کتاب آبی) به ترتیب هر یک از موارد صورت سؤال، مربوط به قسمت‌های «ج، الف، ج و ج» است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۹)

۹۲- گزینه «۳»

کتاب آبی) کنش‌های انسان در موقعیت‌های مختلف متفاوت است؛ به طور مثال، نوع پوشش انسان در مکان‌های مختلف فرق دارد. با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود. پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۹)

۹۳- گزینه «۳»

کتاب آبی) عبارت اول با قسمت «ب»، عبارت دوم با قسمت «ج» و عبارت سوم با قسمت «الف» مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۹۴- گزینه «۲»

کتاب آبی) تقسیم اجزای جهان اجتماعی به ابعاد محسوس و غیرمحسوس، تقسیم بر اساس عینی و ذهنی بودن است. اعضای متفاوت بدن موجود زنده، اهمیت یکسانی ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

۹۵- گزینه «۴»

کتاب آبی) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی، بخشی از فرهنگ است که مردم جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن را لازم می‌دانند، ولی ممکن است در عمل آن را نادیده بگیرند.

قلمرو واقعی آن بخش از جهان اجتماعی است که مردم به آن عمل می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه ۴۸)

۹۶- گزینه «۴»

کتاب آبی) قفس آهنین؛ یعنی افرادی که قصد تسلط بر این جهان را دارند، به تدریج اسیر یک نظام اجتماعی برنامه‌ریزی شده‌ای می‌شوند.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فرا تجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، به عنوان علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و دآوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۹۷- گزینه «۲»

کتاب آبی) جامعه‌پذیری در جوامع مختلف، شیوه واحد و ثابتی ندارد. جامعه، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعد جامعه عمل کنند، تشویق کرده و به آن‌ها پاداش می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸ و ۷۰)

۹۸- گزینه «۲»

کتاب آبی) - فرزندی که در یک خانواده کارمند از میان پنج فرزند، پزشک می‌شود، تحرک اجتماعی صعودی و درون‌نسلی داشته است.

- علل درونی تعارضات فرهنگی به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۵، ۷۶ و ۷۹)

۹۹- گزینه «۳»

کتاب آبی) هویت فرهنگی جامعه بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. هویت فرهنگی هنگامی محقق می‌شود که عقاید و ارزش‌های مشترکی در جامعه شکل گیرد. یعنی هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد جامعه پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی بر محور آن عقاید و ارزش‌ها پدید می‌آید.

تغییرات هویتی افراد گاه از مرزهای مورد قبول یک فرهنگ فراتر می‌رود. اگر تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند، به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مبادی هویت‌ساز فرهنگ، یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثابت و استقرار خود را در متن فرهنگ از دست بدهد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۹، ۸۲ و ۸۳)

۱۰۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

فرهنگ‌های مشترکانه اساطیری و فرهنگ‌های سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌گردانند. جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی، تحولاتی هویتی پیدا کرد. این جهان بار دیگر با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

فرهنگ اسلامی در طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۹، ۹۲ و ۹۵)

منطق

۱۰۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

«پولی که ندارم»، «دریای جیوه» و «کتاب» تصور هستند.

(منطق، فلسفه و مباحث آن، صفحه ۷)

۱۰۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قصر امل

گزینه «۳»: عرض هنر

گزینه «۴»: در عمل آر

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه ۱۸)

۱۰۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

رابطه میان «اتومبیل» و «ماشین» عموم و خصوص مطلق است، زیرا هر اتومبیلی ماشین است اما فقط بعضی ماشین‌ها اتومبیل هستند و بعضی ماشین‌ها اتومبیل نیستند.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه ۲۴)

۱۰۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تعریف باید تمامی مصادیق مفهوم مورد تعریف را دربرگیرد و به اصطلاح «جامع افراد» باشد.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۰۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

برای نقد استدلال تمثیلی، می‌توان از دو روش استفاده کرد: ۱- توجه به وجوه اختلاف ۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف

(منطق، آشنایی با استدلال، صفحه ۴۶)

۱۰۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

به جملات بامعنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی / تطابق با واقعیت) یا کذب (نادرستی / عدم تطابق با واقعیت) آن‌ها سخن بگوییم «قضیه» می‌گویند.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۵۹)

۱۰۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در عکس مستوی، کیفیت (نسبت) ثابت می‌ماند و موضوع و محمول را جابه‌جا می‌کنیم و در تناقض، هم کیفیت (نسبت) و هم کمیت (سور) هر دو تغییر می‌کنند.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۱۰۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

به دلیل عدم تکرار حد وسط نمی‌توان گفت که این استدلال یکی از اشکال چهارگانه قیاس اقترانی است.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۰۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- نه هر دو و نه هیچ کدام ← منفصل حقیقی

- نه هیچ کدام و شاید هر دو ← منفصل مانعة‌الرفع

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۱۱۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در مغالطه تله‌گذاری، ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان به آن نسبت می‌دهند و برای افراد تله می‌گذارند تا به سمت پذیرش آن گرایش پیدا کنند.

(منطق، منطق کاربردی، صفحه ۱۰۹)